

Česká škola v Řezně – Tschechische Schule Regensburg e.V.

c/o Radka Bonacková, Landshuter Str. 15a, D-93047 Regensburg

info@ceskaskolavrezne.de, www.ceskaskolavrezne.de

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ČESKÉ ŠKOLY V ŘEZNĚ

pro základní vzdělávání

Předkladatel: Česká škola v Řezně

Ředitelka: Mgr. Anna Dušková

Zřizovatel: Spolek „Česká škola v Řezně – Tschechische Schule Regensburg e.V.“

Předsedkyně: Mgr. Anna Dušková

Zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání MŠMT ČR.

V Řezně dne 22. 4. 2023

podpis ředitelky školy

razítko školy

O vzdělávacím programu:

Vzdělávací program České školy v Řezně vypracovala v roce 2018 tehdejší ředitelka školy Mgr. Petra Píšová ve spolupráci s Mgr. Radkou Bonackovou, tehdejší předsedkyní spolku. Text byl revidován v roce 2023 ředitelkou školy Mgr. Annou Duškovou a zástupkyní ředitelky MgA. Mgr. Lucíí Klárovou-Memminger.

OBSAH

OBSAH	str. 3
1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	str. 5
1.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy	str. 5
1.2 Charakteristika pedagogického sboru	str. 7
1.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	str. 7
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	str. 9
2.1 Zaměření školy	str. 9
2.2 Výchovné a vzdělávací strategie	str. 9
2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	str. 12
2.4 Začlenění průřezových témat	str. 13
3. UČEBNÍ PLÁN	str. 14
3.1 Tabulace učebního plánu	str. 14
3.2 Poznámky k učebnímu plánu	str. 15

4.	UČEBNÍ OSNOVY	str. 16
4.1	Předškolní výchova	str. 16
4.2.	Vyučovací předmět Český jazyk a literatura	str. 17
4.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	str. 17
4.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	str. 18
4.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	str. 18
4.2.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	str. 20
4.3	Vyučovací předmět Můj český svět	str. 39
4.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Můj český svět	str. 39
4.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Můj český svět	str. 39
4.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Můj český svět	str. 40
4.3.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Můj český svět	str. 41
5.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	str. 49
5.1	Hodnocení žáka ve škole	str. 49
5.2	Autoevaluace školy a její evaluační činnost	str. 50

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Česká škola v Řezně nabízí odpolední a víkendovou výuku českého jazyka a reálií pro děti, se kterými alespoň jeden z rodičů mluví česky.

Dětem školního věku plním povinnou školní docházku na některé z místních základních škol (respektive škol navazujících po 4. třídě ZŠ) v německém jazyce chce Česká škola v Řezně poskytovat doplňkovou výuku ve vyučovacích předmětech Český jazyk a literatura a Můj český svět (vlastivěda, resp. dějepis a zeměpis České republiky).

Zřizovatelem školy je spolek „Česká škola v Řezně – Tschechische Schule Regensburg e.V.“, založený v roce 2013 s cílem systematicky podporovat osvojování češtiny u dětí z česko-německých a českých rodin žijících v Řezně a okolí. Spolek je ve Svobodném státě Bavorsko registrován jako nezisková a obecně prospěšná organizace.

Ke vzniku spolku a založení školy vedla a k jejímu udržování nadále vede potřeba českých rodičů (nebo s českými kořeny), kteří žijí natrvalo či přechodně v bavorském Řezně, zajišťovat vzdělání svých dětí v českém jazyce a poskytovat jim pravidelně příležitost k setkávání s vrstevníky se stejným jazykovým pozadím, a tím umožnit dětem s českými kořeny navázat bohaté kognitivní i emocionální vazby s českým jazykovým prostředím i kulturou. Jednoduše řečeno: přesto, anebo právě proto, že žijeme v zahraničí, chceme v našich dětech probouzet a udržovat pozitivní vztah k češtině a České republice.

Mezi hlavní cíle spolku dále patří výchova dětí k toleranci, k občanské i duchovní svobodě a ke sdílení společných evropských hodnot. Vzhledem k českým a německým kořenům našich dětí se snažíme tematizovat dobré sousedské vztahy mezi oběma zeměmi, ale i těžké fáze našich společných dějin, a přispívat tak k česko-německému porozumění.

1.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Česká škola v Řezně nabízí kurzy češtiny pro děti raného, předškolního a mladšího i staršího školního věku.

Návaznost kurzů a kontinuální pedagogická práce s dětmi prakticky od narození až po školní věk spojená s nepostradatelnou a vytrvalou podporou ze strany rodičů umožňují dětem osvojit si český jazyk na velmi dobré úrovni.

Většina žáků České školy v Řezně má české státní občanství, velká část má zároveň občanství německé, někteří pouze německé. Jedním z našich hlavních cílů je každoročně umožňovat žákům, kteří vstupují do 1. třídy bavorské základní školy, aby se zároveň s osvojováním čtení a psaní v německém jazyce učili číst a psát česky. Zkušenosti z minulých let ukazují, že tento moment je, spolu s pravidelným kontaktem s podobnými českými či smíšenými rodinami od raného věku dítěte a systematickým vzděláváním v předškolních skupinách, dalším velmi důležitým krokem na cestě k dvoujazyčnosti a otevírá dětem bránu do světa psané češtiny.

Samostatnou třídu lze pro děti školního věku každoročně otevřít pouze v případě dostatečného zájmu rodičů a při odpovídajícím finančním zajištění školy. Pokud samostatnou třídu pro každý nový ročník otevřít nelze, vyučujeme ve spojených skupinách podle vzdělávacího programu a časově-tematických plánů pro jednotlivé ročníky v rámci 1. stupně, případně odděleně 2. stupně ZŠ.

Součástí výuky v 1. – 3. třídě je rozšiřování slovní zásoby a vědomostí dětí zaměřených na Českou republiku a její přírodu, dějiny a kulturu. Dětem ve 4. a 5. třídě nabízíme vyučovací předmět Můj český svět zaměřený na vlastivědu, respektive dějepis a zeměpis ČR.

V současné době jsou pro děti staršího školního věku (od 6. třídy) nabízeny kurzy, které reagují na aktuální zájem a potřeby rodičů a dětí a které je také možno opřít o lektorské zázemí. Mají podobu pravidelné výuky v týdenním nebo dvoutýdenním rytmu, případně podobu projektu.

Výuka České školy v Řezně probíhá z části v plně vybavených školních učebnách, které nám každoročně poskytuje jedna z místních škol zřizovaná městem Řeznem, na základě dohody s místním školním úřadem. Víkendová výuka se koná v prostorách respektujících potřeby dítěte při výuce dle aktuálních možností spolku. Pro předškolní kurzy a kulturní akce dále využíváme prostory některého z rodinných center či dalších partnerských organizací. Část výuky a volnočasové akce se konají i mimo učebny, což při vhodném počasí umožňuje realizovat řadu pohybových i vzdělávacích aktivit v přírodě.

Učebnice, pracovní sešity a didaktické pomůcky nakupujeme na českém knižním trhu. Vybíráme si z nabídky českých nakladatelství a z učebnic schválených MŠMT ČR, doplnkově vytváříme i vlastní výukové materiály, které vhodněji odpovídají potřebám dvoujazyčných dětí.

Všechny učebnice i další pomůcky vybíráme se zvláštním zřetelem na vzdělávací potřeby dvoujazyčných dětí a s ohledem na způsob výuky v místních základních školách, které např. při výuce čtení preferují genetickou metodu, při výuce psaní nespojované písmo atd.

ČŠŘ provozuje Hravou knihovničku, která nabízí česky psané a do češtiny přeložené knihy pro děti a mládež a je přístupná žákům a jejich rodičům dle aktuálně zveřejňovaného harmonogramu na internetových stránkách spolku a školy.

1.2 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku v kurzech České školy v Řezně vedou lektoři/lektorky za smluvní honorář.

Předškolní kurzy vedou lektoři/lektorky schopní reagovat na odlišnou jazykovou úroveň u dětí a zároveň dostatečně kreativní na upoutání pozornosti a vzbuzení zájmu dětí i rodičů. Při pedagogické práci často uplatňují jak zkušenosti z výchovy vlastních dvoujazyčných dětí, tak i znalosti vývojových fází a interakce u dětí z dalších českých a česko-německých rodin.

Výuku školních dětí počínaje 1. třídou vedou pedagogové, kteří svou kvalifikací, zkušenostmi nebo schopnostmi odpovídají potřebám a nárokům na výuku češtiny jako mateřského jazyka a orientují se v oblasti dvoujazyčné výchovy a výuky. Jsou podporováni v účasti na vzdělávacích kurzech v těchto oblastech, zvláště zaměřené na výuku českého jazyka v zahraničí.

Pedagogickou práci s dětmi předškolního i školního věku doplňujeme dle potřeby o konzultace s logopedkou.

Lektoři a lektorky se dále spolu s členy předsednictva podílejí i na utváření a realizaci doplňkových akcí a projektů.

1.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolek pravidelně zve členy i nečleny spolku ke společnému setkávání v českém jazyce a nabízí řadu tradičních i jednorázových kulturních akcí, např.:

- zahájení školního roku (se Spejblem a Hurvínkem)
- mikulášská besídka (s českými tradicemi a koledami)
- divadelní představení pro děti (loutkové divadlo, pohádky a písničky se soubory z ČR)
- vítání jara (s topením Moreny)

- letní piknik (s pohybovými hrami pro celou rodinu a oslavou narozenin naší školy)
- společné výlety do přírody a do České republiky
- česká čtení a kreativní workshopy pro děti i rodiče
- půjčování knih i program pro děti v Hravé knihovničce
- založení veřejně přístupné české knihovničky pro děti v Městské knihovně v Řezně
- audiovizuální projekt s nahrávkami dětí o vlastní dvoujazyčnosti (viz film „Dvoujazyčný život“ na webových stránkách školy)

Česká škola v Řezně spolupracuje například s těmito organizacemi:

- Česká škola bez hranic (vzdělávací program, další vzdělávání pedagogů, konference)
- Mehrgenerationenhaus Regensburg (poskytnutí prostor pro výuku, akce a setkávání)
- Pestalozzi Grundschule (poskytnutí učeben pro výuku)
- Evangelisches Bildungswerk (kulturní akce)
- Stadtbibliothek Regensburg (společné kulturní akce pro děti, provoz veřejně přístupné české knihovničky)

Doplňkové akce a kulturní programy organizuje čtyřčlenné předsednictvo z řad členů spolku, volené vždy na dva roky, spolu s rodiči dětí. O své činnosti spolek informuje na internetových stránkách www.ceskaskolavrezne.de, na Facebooku.

Spolek je opakovaně finančně podporován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvem zahraničních věcí ČR prostřednictvím Generálního konzulátu ČR v Mnichově. Tyto každoroční finanční dary tvoří jeden z nosných pilířů České školy v Řezně, spolu s příspěvky rodičů na kurzy, členskými příspěvky členů spolku a neustálou nezištnou prací několika angažovaných členů spolku.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1 Zaměření školy

Spolek „Česká škola v Řezně – Tschechische Schule Regensburg e.V.“ je prostorem, který se otevírá všem, kdo žijí v Řezně a širokém okolí a mají zájem se setkávat s krajany a podporovat dvoujazyčnou výchovu dětí z českých a česko-německých rodin. Svými aktivitami nabízí možnost zapojit se do českého života v německém prostředí. Hlavní část činnosti tvoří pravidelné kurzy českého jazyka a českých reálií pro děti od raného věku přes předškolní vzdělávání až po školní výuku.

Cílem České školy v Řezně (dále jen ČŠŘ) je podporovat rozvoj českého jazyka u dětí, které budou plnit nebo plní povinnou školní docházku v německé základní škole, ale díky rodinnému zázemí jsou stále v kontaktu s češtinou.

Vzhledem ke specifikům žáků ČŠŘ je primární důraz při výuce českého jazyka kladen na rozvoj dovedností v oblasti komunikace, rozšiřování slovní zásoby, seznamování se s českou kulturou a českými reáliemi.

Vzhledem k částečně malotřídnímu charakteru výuky je silnou stránkou výuky v ČŠŘ podpora spolupráce a rozvíjení vztahů mezi dětmi s podobným jazykovým pozadím napříč jednotlivými třídami. Tato spolupráce má díky komunitnímu charakteru vyplývajícímu ze života v zahraničí přesah až k aktivitám spolku, při nichž se pravidelně scházejí celé rodiny.

Ke vzdělávacím cílům školy dále patří příprava žáků na případný přechod do vzdělávacího systému v ČR, pokud by došlo k přestěhování (návratu) rodiny nebo její části do vlasti a přechodu dítěte na základní, střední či později vysokou školu v České republice.

2.2 Výchové a vzdělávací strategie

Česká škola v Řezně koncepčně vychází z předpokladu, že její žáci jsou zároveň žáky jedné ze základních škol pracujících podle Vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Svobodného státu Bavorsko. Přitom někteří žáci jsou také žáky kmenové základní školy v České republice.

Aby efektivita procesu výuky v ČŠŘ byla co nejvyšší, je nutné vycházet ze specifík německého a případně i českého školního prostředí, v němž se žák pohybuje či pohyboval, a strategie výuky co nejvýhodněji napojovat na dovednosti a vědomosti, které si žák již přináší jak z německé základní školy, tak i z české kmenové školy.

Někteří žáci v době bavorských školních prázdnin absolvují výuku v české kmenové škole, kde jsou zapsáni. Někteří žáci absolvují tzv. přezkoušení. Většina žáků ČŠŘ pravidelně jezdí k příbuzným a přátelům v ČR nebo na dětské tábory s českými dětmi na území České republiky.

Žáky cíleně podporujeme ve čtení a sdílení dalších českojazyčných médií (pohádky a filmy pro děti, vhodné pořady na internetu, audioknihy, české stolní a pohybové hry apod.).

Prostřednictvím rozvíjení klíčových kompetencí a jejich specifických podob u dětí vyrůstajících ve dvou či více jazykových a kulturních prostředích se ČŠŘ významně spolupodílí na osobnostním, dovednostním a vědomostním rozvoji jednotlivých žáků. Při rozvíjení následujících stěžejních kompetencí jsou žáci vždy pozitivně motivováni a při hodnocení je zohledňována jejich individuální vztahová norma.

Kompetence k učení

Žák vnímá proces učení jako smysluplný a je veden k tomu, aby si během něj uvědomoval své vlastní pokroky. S pomocí učitele se snaží stanovovat prvky, jež jsou pro něj obtížné, a hledá strategie, které by mu pomohly tyto prvky úspěšně zdat.

Žák má možnost porovnávat výuku v německé a české škole. U poznatků, které jsou svojí povahou identické, má možnost dvojího pohledu a širší prostor pro vytváření si vlastních strategií ke zvládnutí dané látky.

Žák má možnost si získané znalosti a dovednosti ověřovat v praxi při kontaktu s českým prostředím.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby možnost rozvíjení českého jazyka vnímal jako klad, který mu umožňuje hlubší poznávání života ve dvou blízkých kulturách i poznávání jazyka jako nástroje sloužícího k dorozumívání mezi lidmi.

Žák se seznamuje s tématy na základě vlastního aktivního přístupu tak, aby v jednotlivých výukových oblastech sám nacházel souvislosti, využíval znalosti, které už má, a vyvozoval na základě vlastních konkrétních zkušeností platná zobecnění.

Žák se ve výuce setkává s různými zdroji informací – ústními, čtenými, multimediálními – a učí se vybírat si takové zdroje informací, které vedou k řešení jednotlivých otázek.

Žák se při práci ve skupinách učí přijímat různé role a nést z toho vyplývající zodpovědnost. Při skupinové práci se učí vhodně a spravedlivě dělit práci mezi jednotlivé členy skupiny.

Žák se aktivně zapojuje do procesu učení a skrze sebehodnocení praktikované v průběhu hodin i v rámci konzultací za přítomnosti učitele a rodiče hledá optimální řešení problémů, s nimiž se ve škole setkává.

Kompetence komunikativní

Žák si uvědomuje, že nežije izolovaně mimo společnost, ale ve společenství lidí, pro které platí určité společenské normy. Žák se učí životu v občanské společnosti a zároveň vhodnému chování v různých situacích.

Žák se učí naslouchat druhým, respektovat je při jejich projevu, klást otázky a vstupovat do diskuze. Učí se prezentovat své myšlenky a názory, argumentovat a diskutovat.

Žák je veden ke srozumitelnému a adekvátnímu vyjadřování v ústní i písemné podobě.

Žák je veden k tomu, aby se formou krátkého vystoupení prezentoval na akcích pořádaných Českou školou v Řezně (představení se při zahájení školního roku, píseň/báseň pro Mikuláše atp.).

Žák zúročuje své znalosti češtiny při reálné komunikaci v ČR, resp. s mluvčími češtiny v Bavorsku.

Kompetence sociální a personální

Žák je veden k ohleduplnému chování vůči ostatním. Učí se respektovat vzájemné odlišnosti a vnímat je jako možnost vzájemného obohacování. Při řešení nejasností se učí jednat věcným, emoce nezraňujícím a emoce respektujícím způsobem.

Žák je veden k vytváření přátelských vztahů se spolužáky. Při práci ve věkově smíšených skupinách se žák učí pomáhat si při osvojování a upevňování učiva. Ve třídách je podporováno pozitivní klima.

Žák si na základě vlastního pozitivně a věcně orientovaného sebehodnocení i hodnocení druhých vytváří realistickou představu o sobě samém, získává sebedůvěru a učí se samostatnosti.

Kompetence občanské

Žák se učí praktickým základům fungování občanské společnosti. Uvědomuje si, že pro společný život ve skupině jsou zapotřebí pravidla. Žák se spolupodílí na vytváření třídních pravidel a jejich dodržování. Učí se obhajovat svá práva, plnit své povinnosti a jednat vůči ostatním s respektem.

Žák získává bohatší a hlubší povědomí o České republice. Poznává její historii i současnost v oblastech společenského života, umění i přírodních krás. Přestože těžiště jeho života je momentálně v jiné zemi, může skrze získávané poznatky a vlastní zkušenosti v sobě rozvíjet lásku k české zemi a porozumění jejímu životu.

Žák se aktivně zapojuje do akcí pořádaných Českou školou v Řezně. Má možnost procházet procesem realizace jednotlivých projektů od jejich ideového vzniku až po uskutečnění. Učí se přebírat zodpovědnost v rámci společně realizovaných projektů.

Kompetence pracovní

Žák si skrze vlastní práci uvědomuje hodnotu práce ostatních a získává tak k vlastní činnosti i k činnosti druhých úctu a respekt.

Žák absolvováním školní docházky v České škole v Řezně prokazuje vysoké pracovní nasazení, neboť se zavazuje k plnění školních povinností ve škole, jež je nad rámec povinné školní docházky.

Žák si skrze svoji znalost českého jazyka otevírá dveře k širšímu a zároveň specifitějšímu uplatnění své osoby ve společnosti i na trhu práce.

2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V prostředí České školy v Řezně se za dítě se specifickými vzdělávacími potřebami považuje dítě s výrazně nízkou mírou osvojení českého jazyka v rovině porozumění mluvenému projevu a vlastního vyjadřování.

S touto odlišnou mírou ovládní českého jazyka se pracuje tím snáze, čím je dítě mladší. Výrazným faktorem, kromě aktivního přístupu dítěte, rozhodujícím o úspěšné kompenzaci jazykového deficitu jsou rodiče či zákonní zástupci dítěte a jejich ochota dítě dostatečně jazykově stimulovat.

Pedagogové se snaží v maximální možné míře vyjít těmto dětem a jejich rodině vstříc a hledat co nejvhodnější individuální řešení.

Škola je ze své podstaty otevřena i dětem se zdravotním postižením. Jejich začlenění do kolektivu a naplnění specifických požadavků by bylo vždy řešeno vzhledem ke konkrétní situaci.

2.4 **Začlenění průřezových témat**

Průřezová témata přesahují svým charakterem jednotlivé vyučovací předměty a svojí podstatou se dotýkají člověka v dnešní společnosti z různých úhlů pohledu. Jako taková jsou rozvíjena i v bavorských základních školách.

Principy Osobnostní a sociální výchovy (OSV) a Výchovy demokratického občana (VDO) jsou nedílnou součástí výuky.

Na Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) je zaměřen především vyučovací předmět Můj český svět, který je určen pro žáky od 4. třídy.

Témata Multikulturní výchova (MUV), Enviromentální výchova (ENV) a Mediální výchova (MEV) jsou zařazována v tematických blocích, jejichž realizace probíhá většinou v rámci blokové výuky o víkendech.

3. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán České školy v Řezně je rozdělen na Učební plán pro předškolní vzdělávání a Učební plán pro základní vzdělávání. Učební plán pro předškolního vzdělávání navazuje na kurzy, které jsou nabízeny dětem již od nejranějšího věku, a které děti absolvují do věku tří let za účasti rodičů. Učební plán pro základní vzdělávání v obsahuje plán pro 1. stupeň, tj. pro žáky 1. až 5. třídy základní školy. Každoročně jsme připraveni reagovat na aktuální zájem rodičů a nabízet kurzy pro děti 2. stupně (od 6. třídy) za předpokladu lektorského a finančního zajištění výuky.

3.1 Tabulace učebního plánu

Předškolní vzdělávání

název kurzu	věk dětí	periodicita	délka
Batolátka	0-3 roky	1 x / 2 týdny	45 minut
Hrátky	3 – 5 let	1 x / týden	60 minut
Předškoláci	5 - 6 let	1 x / týden	60 minut

Učební plán pro 1. stupeň základní školy

vzdělávací obor	vyučovací předmět	ročník					celkem vyučovacích hodin týdně za 1. stupeň
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5 + 2	5 + 2	5 + 2	4 + 2	4 + 2	23 + 10
Člověk a jeho svět	Můj český svět	-	-	-	1	1	2

3.2 **Poznámky k učebnímu plánu**

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje pro žáka 5 hodin týdně prezenční výuky (respektive 4 hodiny) a 2 hodiny týdně domácí přípravy s rodiči, kterou zadává a ke které poskytuje zpětnou vazbu kvalifikovaný pedagog. Ve 4.–5. třídě je jedna vyučovací hodina předmětu Český jazyk a literatura nahrazena předmětem Můj český svět.

Vyučovací předmět Můj český svět je zaměřen na specifika České republiky z hlediska jejího historického i zeměpisného vývoje a významu. Obecná témata probíraná v nižších ročnících vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět jsou probírána i v německých školách. V ČŠŘ jsou žáci ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura seznamováni s českou terminologií pro tato témata.

Prezenční výuka je v každém ročníku realizována v objemu 165 vyučovacích hodin (45 min.) za školní rok (35 týdnů výuky).

4. UČEBNÍ OSNOVY

Česká škola v Řezně nabízí program pro děti od nejútlejšího věku až po děti mladšího i staršího školního věku.

Aktivity nabízené dětem v předškolním věku vytvářejí podnětné prostředí pro rozvoj jazykových, sociálních, motorických a grafomotorických dovedností. Rozvoj těchto dovedností je významným předpokladem pro úspěšný vstup dítěte do školy.

Výukový program pro děti školního věku je zaměřen na poznávání českého jazyka v jeho jedinečnosti, ale i uvědomování si jeho paralel vůči jazyku země, v níž žák absolvuje povinnou školní docházku. Obdobná je tato skutečnost i u rozvíjení poznatků ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.

4.1 Předškolní výchova

Rozvoj jazykových dovedností v mateřském (či druhém osvojovaném) jazyce, který se odlišuje od jazyka, jímž se mluví v zemi, kde dítě žije, se na základě zkušeností i odborných výzkumů ukazuje jako velmi důležitý. Dítě si již v raném věku díky skupině vrstevníků s podobným jazykovým pozadím uvědomuje, že tento jazyk není jen ojedinělým nástrojem dorozumívání mezi ním a jedním nebo více členy v úzkém rodinném kruhu. Díky kontaktu ve skupině má možnost výrazně si obohacovat svoji slovní zásobu a využívat širokých možností jazyka při vlastní komunikaci.

Obsahem hodin věnovaných rozvoji českého jazyka u předškolních dětí jsou témata dětem blízká a témata, která vycházejí z bohatství české lidové slovesnosti.

Koncepce aktivit v hodinách vychází z rytmu čtyř ročních období. V rámci toho jsou zařazovány písničky, krátké básničky, povídaní o lidových zvycích, krátké pohádky a aktuální témata, která vyplývají z života dětí a jsou pro ně důležitá.

Nedílnou součástí hodin bývají pohybové aktivity, často propojené s říkankami, hra na Orffovy hudební nástroje, jež doprovází zpěv písniček, a výtvarné tvoření vztahující se k hlavnímu tématu konkrétní lekce. U předškolních dětí jsou zařazovány i aktivity zaměřující se na rozvoj porozumění slyšenému textu, řazení obrázků a krátké vyprávění z nich vyplývajícího příběhu, rýmování, poznávání písmenek i číslic a jednoduché „písemné“ úkoly.

Všechny lekce pro předškolní děti probíhají výhradně v českém jazyce.

4.2 Vyučovací předmět Český jazyk a literatura

4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Cílem, ke kterému směřuje výuka České školy v Řezně, je rozvoj českého jazyka na úrovni srovnatelné s dětmi navštěvujícími základní školu v České republice.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do tří základních složek – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Tyto složky se velmi často při výuce prolínají a navzájem se podporují a doplňují.

Komunikační a slohová výchova hraje při výuce dětí v cizojazyčném prostředí významnou roli. Mimo rámec školy žáci uplatňují český jazyk nejčastěji v mluvené podobě. Děti se skrze tuto složku českého jazyka učí porozumět různým druhům sdělení a samy se je pokoušejí i vytvářet. Učí se rozlišovat mezi různými styly komunikace a vhodně reagovat v rozličných situacích. Mnoho aktivit je zaměřeno na rozvíjení slovní zásoby. Žáci se učí s respektem naslouchat i sami vhodně prezentovat své zážitky, postřehy a nápady. Obsahem slohových útvarů při vyučování jsou často témata z oblasti Člověk a jeho svět. Děti znají obsah probíraných témat z německé školy a nově se učí mluvit a psát o těchto tématech v českém jazyce.

Jazyková výchova je zaměřena na uvědomování si a osvojování si spisovné podoby českého jazyka v jeho mluvené i psané podobě. Žáci jsou prostřednictvím konkrétního učiva jednotlivých ročníků seznamováni s pravopisnými pravidly, která se dále snaží dodržovat ve svém projevu. Protože se žáci pohybují ve vícejazyčném prostředí, je velmi důležité učit je uvědomovat si, jak jednotlivé jazykové systémy fungují a vést je k tomu, aby využívali vzájemných analogií a naopak dodržovali odlišnosti jednotlivých jazyků. Vícejazyčné prostředí stimuluje u žáků schopnost učit se jazyky obecně a podporuje jejich abstraktní myšlení jako takové.

Dalším cílem školy je vést děti prostřednictvím Literární výchovy ke čtení česky psaných knih, a to především českých autorů, ale i autorů jiných národností, a otevřít jim tak cestu, po které mohou kráčet samostatně dál. Žáci se učí hlasitému i tichému čtení, učí se číst text s porozuměním, hledat odpovědi na dané otázky a vhodně formulovat své vlastní otázky, názory a pocity. Seznamují se zde se základními literárními žánry a jejich stručnou charakteristikou. Mají možnost využívat veřejně přístupnou českou knihovničku v Městské knihovně města Řezna a Hravou knihovničku České školy v Řezně.

4.2.2 **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura**

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má na 1. stupni ZŠ časovou dotaci 7 vyučovacích hodin týdně, přičemž v průměru 5 vyučovacích hodin (respektive 4) týdně probíhá výuka ve skupině žáků pod vedením učitele a 2 vyučovací hodiny týdně jsou vyhrazeny na plnění domácích úkolů a domácí přípravu (samostatnou či s rodiči) se zpětnou vazbou učitele. Z pěti vyučovacích hodin realizovaných ve škole probíhá výuka jednou týdně vždy 2,4 vyučovací hodiny (o délce 45 minut) ve všední den a 4,8 vyučovacích hodin (o délce 45 minut) přibližně jednou za dva až tři týdny v sobotu. Školní rok České školy v Řezně respektuje bavorský školní rok a v době bavorských školních prázdnin se výuka nekoná. Školní rok České školy v Řezně po odečtení týdnů, v nichž probíhají bavorské školní prázdniny, čítá 35 týdnů, kdy probíhá výuka.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je ve všední den vyučován v oddělených třídách, které mohou být tvořeny žáky jednoho ročníku nebo se může jednat o třídu tvořenou žáky několika spojených ročníků v rámci 1. (případně odděleně i 2.) stupně ZŠ. O víkendech je vyučovací předmět vyučován pro žáky všech tříd 1. stupně ZŠ společně nebo podle potřeby v menších sloučených skupinách.

Prioritou České školy v Řezně je pokud možno každoročně otevírat samostatnou třídu pro první ročník. To je z finančních a organizačních důvodů možné zpravidla od minimálního počtu tří dětí na ročník.

Pokud dochází k celoročnímu sloučení několika ročníků v rámci jedné třídy, jsou naplňovány obsahové výukové cíle jednotlivých ročníků v delším časovém horizontu.

4.2.3 **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura**

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s praktickým využitím získávaných znalostí a dovedností
- učíme žáky nahlížet svůj vlastní proces učení a vyvozovat závěry
- klademe důraz na domácí přípravu a vedeme žáky k přijímání zodpovědnosti za tuto přípravu
- usilujeme o co nejefektivnější cesty vedoucí k získání požadovaných znalostí a dovedností
- vycházíme z toho, že žáci mají mnohdy znalosti o probíraném tématu, a volíme vhodné metody pro aktivaci těchto znalostí (asociační kruh, myšlenková mapa, brainstorming, ...)

- nabízíme aktivační způsoby a metody práce
- ve slohu a literatuře přinášíme do výuky témata blízká prožívání žáků a aktuální témata

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s různými zdroji informací
- učíme žáky vyhledávat a ověřovat správná řešení gramatických problémů
- pomáháme žákům vytvářet efektivní algoritmy, které jim pomáhají rozlišovat různá jazyková prostředí a orientovat se v nich
- vedeme žáky k individuální i skupinové práci
- učíme žáky hledat účinná řešení při neshodách při skupinové práci
- umožňujeme žákům přijímat různé role a učit se zodpovědnosti, kterou tyto role s sebou přinášejí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodnému vyjadřování v různých situacích
- rozvíjíme u žáků schopnost naslouchat druhým a sami se před druhými vyjadřovat
- učíme žáky argumentovat a diskutovat
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky k vyjadřování ve spisovném jazyce
- rozvíjíme u žáků dovednost čtení s porozuměním

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnému chování vůči ostatním, učíme je respektovat vzájemné odlišnosti
- podporujeme pozitivní klima při procesu učení
- vytváříme situace, kdy si při výuce žáci vzájemně pomáhají a učí se od sebe navzájem
- umožňujeme žákům vyjadřovat své pocity, dojmy, emoce a vnímáme je jako důležitý faktor při procesu učení
- učíme žáky věcně hodnotit sebe i druhé

Kompetence občanské

- chceme po žácích, aby spoluvytvářeli třídní pravidla
- učíme žáky společensky slušnému chování v základních situacích (pozdrav, prosba, poděkování, omluva)

- učíme žáky vhodnou formou obhajovat vlastní názor a naslouchat názorům druhých
- seznamujeme žáky s českým kulturním dědictvím a vytváříme prostor pro rozvoj lásky k české zemi
- vytváříme příležitosti, kdy se žáci mohou zapojovat do akcí pořádaných Českou školou v Řezně

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování své práce, k jejímu pečlivému provedení a dokončování
- učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních věcným a respektujícím způsobem
- pomáháme žákům posilovat jeho hodnotu na budoucím trhu práce

4.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Komunikační a slohová výchova na 1. stupni ZŠ – 1. období

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Žák se umí ostatním spolužákům představit.	Představení se	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – sebe prezentace a sebeúcta, Komunikace – verbální i neverbální	1.
	Žák zná jména svých spolužáků a oslovuje je.	Oslovování	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání VDO: Jednání s respektem vůči druhým	1.
	Žák se seznamuje s třídními pravidly, spoluvytváří je a respektuje je.	Třídní pravidla	OSV: Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika VDO: Občanská společnost a škola – začleňování se do života v občanské společnosti MČS: Třídní pravidla, vyučovací hodina x přestávka	1. – 3.
	Žák se srozumitelně vyjadřuje o svých zážitcích, nápadech a plánech.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV: Sebepoznávání a sebepojetí – posilování sebevědomí, Kreativita MEV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – předávání informací vzhledem k subjektivnímu vnímání	1. – 3.

Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Žák se účinně dorozumí v základních komunikačních situacích.	Pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání	OSV: Seberegulace a sebeorganizace VDO: Občanská společnost a škola – praktická etika EGS: Objevujeme Evropu a svět – nadnárodní konvence	1.
	Žák naslouchá vyprávění spolužáků.	Naslouchání	OSV: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy – budování pozitivních mezilidských vtaů	1. – 3.
	Žák se zapojuje do diskuze na dané téma.	Argumentace	OSV: Komunikace – verbální i neverbální, asertivní x agresivní, Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodování se, Hodnoty, postoje, praktická etika – tříbení hodnot a postojů	1. – 3.
	Žák se učí objektivně hodnotit dosahované výsledky při příležitosti konzultací.	Sebehodnocení	OSV: Psychohygienu – pozitivní přístup k sobě samému, Sebepoznání a sebepojetí – efektivní strategie vlastního procesu učení, Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium	1. – 3.
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Žák usiluje o výslovnost hlásek a běžných hláskových skupin. Žák dbá na správné umístění slovního přízvuku.	Výslovnost	MČS: České názvy a terminologie z oblasti dějepisu a zeměpisu	1.
	Žák usiluje o správnou výslovnost dvojhlásek a slabikotvorných souhlásek.			
	Žák zkouší vyslovovat jazykolamy a učit se jim zpaměti.			
	Žák dbá na správnou délku samohlásky při jejím vyslovování.	Rozlišování dlouhých a krátkých samohlásek		1.
	Žák správně čte slova s dvojhláskovými skupinami.	Dvojhláskové skupiny		1.
	Žák usiluje o správné čtení slov se slabikotvorným r a l.	Slabikotvorné r a l		1.
	Žák usiluje o správné čtení slov spolu s předložkou.	Čtení předložek		1.
	Žák se učí vystupovat před publikem.	Sebeprezentace		1. – 3.

V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Žák se spolu se třídou připravuje na vystoupení na besídce.	Zodpovědnost za společnou práci		
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Žák čte jednoduchá slova s daným písmenem. Žák čte jednoduchá slova s danými písmeny. Žák čte jednoduché věty obsahující daná písmena.	Vyvození hlásek a písmen	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – čtený text jako podnět pro poznávání sebe samého i světa kolem sebe, Kreativita – podněty pro rozvoj vlastní kreativity, Hodnoty, postoje, praktická etika - podněty pro rozvoj praktické etiky, setkávání se s morálními principy MČS: Příběhy a příhody s dětským hrdinou VDO: Občanská společnost a škola – podpora uvažování o problémech v širších souvislostech, rozvoj kritického myšlení, přispívání k utváření vlastních hodnot a postojů MČS: Témata já, rodina, domov, škola EGS: Evropa a svět nás zajímá – srovnávání života v České republice a v Německu – hledání společných témat a odlišností MČS: Téma Česká republika, české svátky a tradice MUV: Lidské vztahy – rozvoj pozitivních českoněmeckých vztahů, Multikulturalita – českoněmecké soužití	1.
	Žák čte tzv. obrázkové čtení.	Hlasité čtení		1. – 2.
	Žák čte jednoduchá slova.			1.
	Žák čte krátký jednoduchý text psaný v souvislých větách.			
	Žák čte delší souvislý text psaný v jednoduchých větách.			
	Žák čte delší souvislý text.			1. – 2.
	Žák odpovídá na otázky k textu.	Čtení s porozuměním		1. – 3.
	Žák tvoří otázky k textu.			
	Žák vybírá do vět vhodná slova z nabídky.			1. – 2.
	Žák řadí slova do vět tak, aby věty dávaly smysl. Žák si v rámci společné nebo domácí četby čte texty z dětských časopisů.			1. – 3.

	Žák v textu vyhledává a označuje tzv. klíčová slova.		MČS: Česká republika – významné osobnosti, čím je známá v zahraničí, shody a rozdíly ve srovnání s Německem, Bavorskem EVO: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí – podpora šetrného přístupu k životnímu prostředí, podpora utváření zdravého životního stylu MČS: Roční období, ekosystémy, ochrana životního prostředí MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – setkávání se s různými zdroji informací, směřování ke kritickému vnímání informací, Práce v realizačním týmu – aktivní podílení se na projektech	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Žák aktivně reaguje na mluvené pokyny přiměřené složitosti. Žák aktivně reaguje na čtené pokyny přiměřené složitosti.	Věcné naslouchání a čtení	OSV: Komunikace	1. – 3.
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Žák vypráví o svých zážitcích z prázdnin. Žák vypráví o svém domově a cestě do školy. Žák vypráví o vánočních zvycích a tradicích ve své rodině. Žák vypráví o velikonočních zvycích a tradicích ve své rodině.	Vyprávění	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace MUV: Lidské vztahy, Multikulturalita – české x německé tradice, tradice v dalších zemích, ke kterým může mít dítě díky národnosti rodičů vazbu MČS: Charakteristika jednotlivých ročních období, české názvosloví měsíců v roce, dnů v týdnu, české zvyky a tradice MEV: Tvorba mediálního sdělení	1. – 3. 1. 1. – 3.
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Žák se učí dodržovat základní hygienické návyky při psaní. Žák se snaží dodržovat správné hygienické návyky i při samostatné práci.	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	OSV: Seberegulace a sebeorganizace	1. 1. – 3.

	Žák se snaží psát tzv. lehkou rukou.			1. – 2.
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	Žák píše písmena velké tiskací abecedy podle diktátu. Žák píše malá písmena tiskací abecedy podle diktátu.	Abeceda – velká a malá tiskací písmena	OSV: Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita	1.
	Žák správně píše tvary základních číslic a rozumí jejich významu. Žák vnímá rozdíl mezi základní číslovkou a číslovkou řadovou.	Číslice		1.
	Žák dodržuje významové rozestupy mezi jednotlivými slovy.	Technika psaní		1.
	Žák dbá na čitelnost a úhlednost psaného projevu.			1. – 3.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá písemná sdělení.	Žák umí napsat své jméno.	Abeceda – velká tiskací písmena	OSV: Sebeprezentace a sebepojetí MČS: České názvosloví měsíců v roce, dnů v týdnu	1.
	Žák se snaží správně zaznamenávat délky samohlásek.	Rozlišování dlouhých a krátkých samohlásek		1. – 3.
	Žák píše jednoduchá slova se zadaným písmenem.	Vyvození hlásek a písmen		1.
	Žák píše a opisuje jednoduchá slova se zadanými písmeny.			
	Žák píše, opisuje a přepisuje slova se zadanými písmeny.			
	Žák doplňuje písmena do slov.			
	Žák píše slova podle diktátu.	Psaní slov a vět		1. – 2.
	Žák píše věty podle diktátu.			1. – 3.
	Žák opisuje, přepisuje a píše věty.			
	Žák graficky označuje začátek a konec věty.			
Žák volí správné pořadí slov ve větě vzhledem k jejímu smyslu a významu.				

	Žák písemně zaznamenává své myšlenky.	Psaní	OSV: Kreativita MČS: Přání při příležitosti různých svátků	1. – 3.
	Žák vybírá do vět vhodná slova z nabídky.	Tvořivá práce s textem		1. – 2.
	Žák řadí slova do vět tak, aby věty dávaly smysl.			
	Žák vhodně spojuje a odděluje věty v souvětí.	Souvětí		2. – 3.
	Žák správně řadí věty v textu.			
	Žák stručně popisuje zvíře nebo osobu.	Popis	MČS: Popis osoby, zvířete, rostliny	2. – 3.
	Žák píše přání, pohled nebo dopis.	Přání, pohled, dopis	OSV: Kreativita	2. – 3.
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Žák popisuje obrázky.	Tvořivá práce s textem	OSV: Kreativita	1. – 2.
	Žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.		MEV: Tvorba mediálního sdělení	1.
	Žák domýšlí příběh podle ilustrací a vypráví jej.			1. – 3.
	Žák logicky řadí jednotlivé části vypravování tak, jak jdou za sebou.			
	Žák pracuje s komiksovým příběhem.			

Jazyková výchova na 1. stupni ZŠ – 1. období

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
--	----------------	-------	---	--------

Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Žák se seznamuje s písmeny velké tiskací abecedy – upevňuje si znalost již poznaných písmen a učí se nová. Žák bezpečně pozná všechna písmena velké tiskací abecedy. Žák umí napsat své jméno.	Abeceda – velká tiskací písmena		1.
	Žák poznává písmena malé tiskací abecedy. Žák přiřazuje k písmenům velké tiskací abecedy malá písmena tiskací abecedy. Žák umí napsat své jméno.	Abeceda – velká i malá tiskací písmena		1.
	Žák řadí písmena v abecedě. Žák řadí slova podle abecedy.	Abeceda		2.
	Žák umí poznat pozici zadaného písmene ve slově při sluchové analýze. Žák umí vymýšlet slova začínající na toto písmeno nebo na ně končící. Žák poznává toto písmeno v jednoduchých slovech. Žák pozná písmena ve slovech. Žák doplňuje zadaná písmena do jednoduchých slov. Žák vymýšlí slova se zadanými písmeny. Žák skládá slova z určených písmen.	Hlásky a písmena		1.
	Žák člení slova na hlásky a slabiky. Žák vytleskává slova po slabikách.	Hláška, slabika, slovo		1.
	Žák se učí správně dělit slovo na konci řádku.			1. – 3.
	Žák si uvědomuje odlišnost délek samohlásek.	Rozlišování dlouhých a krátkých samohlásek		1. – 3.

	Žák rozpoznává dvojháskové skupiny ve slovech. Žák umí rozlišit různé dvojháskové skupiny ve slovech.	Dvojhásky		1. – 2.
	Žák vyhledává slova se slabikotvornými souhláskami.	Slabikotvorné souhlásky		2.
	Žák volí vhodné písmeno na základě sluchové analýzy. Žák se snaží odlišovat český pravopis od německého.	Rozlišování hlásek a písmen c, h x ch; v x f		1.
	Žák se snaží správně číst uvedené hláskové skupiny. Žák se snaží na základě sluchové analýzy správně určit, která z hláskových skupin je vhodná pro dané slovo.	Rozlišování slov s di, ti, ni x dy, ty, ny		1.
	Žák se snaží číst správně slova obsahující tyto hláskové skupiny. Žák se snaží na základě sluchové analýzy správně určit, která z hláskových skupin je vhodná pro dané slovo.	Čtení slov s bě, pě, vě, mě, fě		1.
	Žák rozeznává samostatné slovo od věty. Žák umí v textu vyhledat zadanou větu.	Slovo, věta	MEV: Stavba mediálních sdělení – základní orientace v textu	1.
	Žák umí v textu poznat nadpis. Žák si všímá členění textu do vět.	Uspořádání textu		1.
	Žák se orientuje v jednoduchých textech a vyhledává v nich požadované údaje.	Stránka, odstavec, řádek		1. – 2.
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem	Žák třídí slova podle významu na nadřazená, podřazená, souřadná. Žák domýšlí slova v rámci jednotlivých skupin slov významově nadřazených, podřazených a souřadných. Žák umí určit slova nadřazená, podřazená a souřadná.	Slova významově nadřazená, podřazená a souřadná	OSV: Seberegulace a sebeorganizace – volba vhodných jazykových prostředků při komunikaci, Poznávání lidí – jazyk jako nástroj charakteristiky člověka, prostředí, Mezilidské vztahy – vhodně volená slova při komunikaci vzhledem k budování dobrého třídního klima, Hodnoty, postoje, praktická etika	2.

souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	Žák třídí slova podle významu na slova stejného významu a slova opačná. Žák domýšlí slova stejného a opačného významu. Žák vymýšlí slova stejného a opačného významu.	Slova stejného významu a slova opačná	MUV: Mezilidské vztahy – principy slušného chování, Multikulturalita – lidé v různých koutech světa MČS: Třídní pravidla, popis osoby, zvířete, věci, vlastnosti pohádkových postav	2.
	Žák odlišuje tvary téhož slova od slov příbuzných.	Slova příbuzná		2.
	Žák rozlišuje u slov předponu, kořen, příponu.			3.
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	Žák se seznamuje se slovními druhy. Žák poznává základní slovní druhy s pomocí otázek. Žák určuje slovní druhy.	Slovní druhy		2. – 3.
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Žák dělí slovní druhy na ohebné a neohebné. Žák pozná podstatná jména a slovesa. Žák se pokouší správně určit další slovní druhy.	Slovní druhy		3.
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Žák oslovuje spolužáky a učitele pátým pádem.	Oslovování		1.
	Žák usiluje o správný pořádek slov ve větě a správné koncovky slov při vlastním vyjadřování. Žák se vyjadřuje především spisovnou češtinou.	Spisovnost jazyka Slovosled a tvarosloví		1. – 3.

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Žák poznává různé možnosti spojování a oddělování vět. Žák vhodně spojuje věty v souvětí.	Spojování vět		2. – 3.
	Žák si všímá stavby věty. Pokouší se určit základní skladební dvojici.	Základní stavební dvojice		3.
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Žák se učí rozlišovat věty podle postoje mluvčího a volit tomu odpovídající znaménka na konci vět.	Druhy vět podle postoje mluvčího		2.
	Žák rozlišuje věty podle postoje mluvčího a volí odpovídající grafická znaménka na konci věty.			3.
Odůvodňuje a píše správně: i / y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú / ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a	Žák se snaží volit správnou variantu při psaní slov s tímto písmenem.	Rozlišování ú x ů		1.
	Žák volí správnou variantu při psaní slov s tímto písmenem.			2.
	Žák rozlišuje souhlásky na měkké, tvrdé a obojetné. Žák doplňuje správné i / y po měkkých a tvrdých souhláskách. Žák píše správné i / y po měkkých a tvrdých souhláskách.	Psaní i / y po tvrdých a měkkých souhláskách		2. 2. – 3.
	Žák se učí psát správné i, í / y, ý po obojetných souhláskách. V často používaných slovech píše žák správně i, í / y, ý po obojetných souhláskách.	Psaní i, í / y, ý po obojetných souhláskách		3.

v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Žák volí správnou párovou souhlásku uvnitř nebo na konci slova na základě pravopisného zdůvodnění. Žák se snaží odlišovat český pravopis od pravopisu německého.	Párové souhlásky		2.
	Žák si uvědomuje odlišné psaní háčku v podobně znějících slovech a snaží se psát tato slova podle pravidel.	Rozlišování slov s písmeny ě, ť, ň x dě, tě, ně		1. – 2.
	Žák se snaží psát správně slova s těmito hláskovými skupinami.	Rozlišování slov s di, ti, ni x dy, ty, ny		1.
	Žák se snaží psát správně slova s těmito hláskovými skupinami.	Hláskové skupiny bě, pě, vě, mě, fě		2. – 3.
	Žák píše slova se skupinami hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, fě	Skupina hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, fě		2.
	Žák se učí psát velké písmeno na začátku věty.	Věta		1.
	Žák píše velké písmeno na začátku věty.			2.
	Žák se seznamuje s psaním velkého písmene u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Jména obecná a vlastní	MČS: Kalendář – pojmy související s určováním času, české zvyky a tradice, Česká republika – názvosloví vlastivědného a dějepisného charakteru	1.
	Žák píše velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat a místních názvů.			2. – 3.
	Žák si uvědomuje odlišnou gramatiku českého a německého pravopisu v této oblasti.			1. – 3.

Literární výchova na 1. stupni ZŠ – 1. období

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Žák nahlas čte s porozuměním text a reprodukuje jej vlastními slovy.	Hlasité čtení s porozuměním	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – čtený text jako podnět pro poznávání sebe samého i světa kolem sebe, Kreativita – podněty pro rozvoj vlastní kreativity, Hodnoty, postoje, praktická etika – podněty pro rozvoj praktické etiky, setkávání se s morálními principy MČS: Příběhy a příhody s dětským hrdinou EGS: Evropa a svět nás zajímá – srovnávání života v České republice a v Německu – hledání společných témat a odlišností MČS: Téma Česká republika, české svátky a tradice MUV: Mezilidské vztahy – rozvoj pozitivních česko-německých vztahů, Multikulturalita – česko-německé soužití MČS: Česká republika – významné osobnosti, čím je známá v zahraničí, shody a rozdíly ve srovnání s Německem, Bavorskem MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – setkávání se s různými zdroji informací, směřování ke kritickému vnímání informací, Práce v realizačním týmu – aktivní podílení se na projektech	1. – 3.
	Žák recituje báseň.	Recitace poezie		1. – 3.
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Žák odpovídá na klíčové otázky k slyšenému textu.	Poslech textu	EGS: Evropa a svět nás zajímá – srovnávání života v České republice a v Německu – hledání společných témat a odlišností MČS: Téma Česká republika, české svátky a tradice MUV: Mezilidské vztahy – rozvoj pozitivních česko-německých vztahů, Multikulturalita – česko-německé soužití MČS: Česká republika – významné osobnosti, čím je známá v zahraničí, shody a rozdíly ve srovnání s Německem, Bavorskem MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – setkávání se s různými zdroji informací, směřování ke kritickému vnímání informací, Práce v realizačním týmu – aktivní podílení se na projektech	1. – 3.
	Žák tvoří otázky, které se váží ke slyšenému textu.			Reflexe textu
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Žák se seznamuje se základními literárními žánry – pohádka, pověst, bajka.	Pohádka, bajka	EGS: Evropa a svět nás zajímá – srovnávání života v České republice a v Německu – hledání společných témat a odlišností MČS: Téma Česká republika, české svátky a tradice MUV: Mezilidské vztahy – rozvoj pozitivních česko-německých vztahů, Multikulturalita – česko-německé soužití MČS: Česká republika – významné osobnosti, čím je známá v zahraničí, shody a rozdíly ve srovnání s Německem, Bavorskem MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – setkávání se s různými zdroji informací, směřování ke kritickému vnímání informací, Práce v realizačním týmu – aktivní podílení se na projektech	1. – 3.
	Žák odliší pohádku od ostatních literárních žánrů.			
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností.	Žák jednoduchým způsobem (slovně, obrázkem) vyjádří své pocity ze slyšeného literárního textu.	Zážitkové naslouchání	EGS: Evropa a svět nás zajímá – srovnávání života v České republice a v Německu – hledání společných témat a odlišností MČS: Téma Česká republika, české svátky a tradice MUV: Mezilidské vztahy – rozvoj pozitivních česko-německých vztahů, Multikulturalita – česko-německé soužití MČS: Česká republika – významné osobnosti, čím je známá v zahraničí, shody a rozdíly ve srovnání s Německem, Bavorskem MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – setkávání se s různými zdroji informací, směřování ke kritickému vnímání informací, Práce v realizačním týmu – aktivní podílení se na projektech	1.
	Žák čte tzv. obrázkové čtení.	Tvořivá práce s textem		1. – 3.
	Žák smysluplně doplňuje slova do vět.			1.
	Žák smysluplně dokončuje věty.			1. – 2.
	Žák popisuje obrázky.			

	Žák doplňuje slova do textu tak, aby se rýmovala.			1. – 3.
	Žák domýšlí jednoduchý příběh podle ilustrací a vypráví jej.			
	Žák poznává smysl jednotlivých přísloví.			

Komunikační a slohová výchova na 1. stupni ZŠ – 2. období

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Žák srozumitelně předčítá daný text.	Hlasité čtení	OSV: Kreativita	4. – 5.
	Žák usiluje o výrazné hlasité čtení.			
	Žák odpovídá na otázky k textu. Žák tvoří otázky k textu. Žák zkouší s textem tvořivě pracovat.			
	Žák čte bez obtíží potichu.			
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu úměrně věku, podstatné informace zaznamenává.	Žák vyhledává v textu klíčová slova.	Čtení s porozuměním Práce s informacemi Výklad		4. – 5.
	Žák odpovídá na otázky k textu a táže se na základě textu.			
	Žák se učí dělat funkční výpisky z textu.			5.
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Žák porovnává odpovědi se svými otázkami.			4. – 5.
	Žák vhodně doplňuje neúplná sdělení.			
Reprodukuje obsah	Žák je schopen svými slovy převyprávět text.	Práce s informacemi Reprodukce textu	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – moje učení MEV: Stavba mediálních sdělení	

přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Žák vybírá podstatné informace z textu.	Výpisky		
	Žák se učí reprodukovat text vzhledem k podstatným údajům v textu.			
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Žák se vyjadřuje srozumitelně a naslouchá partnerovi v dialogu.	Text praktického charakteru	OSV: Poznávání lidí, Komunikace	4. – 5.
	Žák se učí předat zprávu pomocí různých komunikačních médií. Žák dbá při komunikaci zásad společenského chování.	Předávání informací skrze různá média Základní komunikační pravidla	OSV: Komunikace, Praktická etika MEV: Fungování a vliv médií ve společnosti	5.
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	Žák se učí všimnout si jak obsahu sdělení, tak i formy sdělení.	Reklama Obsah a forma sdělení Projev na dané téma	OSV: Psychohygienu, Řešení problémů a rozhodovací schopnosti MEV: Fungování a vliv médií ve společnosti MEV: Vnímání autora mediálních sdělení	4.- 5.
	Žák se učí nahlížet kriticky na obsah i formu sdělení.			
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Žák přizpůsobuje svoji komunikaci obsahu a adresátovi projevu.		OSV: Sebeznání a sebepečení – sebeorganizace, Komunikace, Hodnoty, postoje a praktická etika MEV: Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu VDO: Občanská společnost a škola	
	Žák rozlišuje různé styly komunikace podle prostředí. Žák se při souvislém projevu snaží vhodně modulovat svoji řeč vzhledem k tempu, intonaci a přízvuku.			
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Žák se učí rozlišovat mezi spisovnou a nespisovnou češtinou.	Spisovná X nespisovná čeština Výslovnost	OSV: Komunikace – vhodný výběr řeči vzhledem k prostředí	4. – 5.
	Žák preferuje spisovnou češtinu v souladu s dobrým vyjadřováním. Žák dbá o spisovnou výslovnost tam, kde je to žádoucí.			
Píše správně po stránce obsahové i formální	Žák se učí psát krátké komunikační zprávy.	Zpráva, oznámení Inzerát Dopis, e-mail	OSV: Kreativita MEV: Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu	4. – 5.

jednoduché komunikační žánry.				
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Žák se učí sestavovat osnovu. Žák tvoří příběh na základě osnovy. Žák vypráví na základě osnovy krátký příběh. Žák při popisu postupuje přehledně.	Vyprávění, osnova Popis věci, osoby, pracovního postupu	OSV: Kreativita MEV: Tvorba mediálního sdělení	4. – 5.

Jazyková výchova na 1. stupni ZŠ – 2. období

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Žák si rozšiřuje svoji slovní zásobu. Žák porovnává význam slov. Žák dle významu třídí slova na nadřazená, podřazená a souřadná. Žák rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná. Žák poznává a tvoří antonyma a synonyma. Žák rozlišuje význam slov podle citového zabarvení.	Slovní zásoba Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma, antonyma	OSV: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy – péče dobré vztahy	4. – 5. 4.
Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a	Žák vybírá slova příbuzná k danému slovu. Žák určuje kořen slov. Žák rozlišuje u slov část předponovou, příponovou a koncovku.	Slova příbuzná Stavba slova Předpona x předložka		4.

koncovku.	Žák odlišuje předponu od předložky. Žák přiřazuje běžná podstatná jména ke vzorům, odůvodňuje psaní i / y v koncovkách a fixuje si správné psaní těchto koncovek při písemném projevu. Žák určuje základní mluvnické kategorie u sloves. Žák tvoří u sloves požadované mluvnické kategorie.	Skloňování podstatných jmen Základní mluvnické kategorie u sloves – osoba, číslo, čas, způsob		4. – 5.
	Žák odůvodňuje a snaží se správně psát souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova.	Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova		5.
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Žák rozlišuje jednotlivé slovní druhy. Žák pojmenuje jednotlivé slovní druhy. Žák dělí slovní druhy na ohebné a neohebné. Žák se snaží užívat slova jednotlivých slovních druhů v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Slovní druhy		4.
	Žák pozná přídavná jména. Žák přiřazuje přídavná jména ke vzorům a vytváří gramaticky správné tvary. Žák usiluje o správné psaní i/y v koncovkách přídavných jmen.	Skloňování přídavných jmen – tvrdých a měkkých		5.
	Žák určuje v textu zájmena a třídí je podle jejich druhu. Žák správně skloňuje osobní zájmena 1. a 2. osoby a zvrátného zájmena se. Žák se snaží této znalosti užívat i v mluveném a psaném projevu.	Druhy zájmen Skloňování zájmen já, ty, my, vy, se		5.
	Žák vyhledává v textu číslovky a určuje jejich druh. Žák aktivně ovládá skloňování číslovek dva, dvě, tři, čtyři, pět. Žák usiluje o správné psaní těchto	Druhy číslovek Skloňování číslovek dva, dvě, tři, čtyři, pět		5.

	číslovek.			
Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary.	Žák rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov. Žák se učí nahrazovat nespisovný tvar slova spisovným. Žák volí vhodný projev vzhledem ke kontextu komunikační situace. Žák preferuje při psaném projevu spisovné tvary.	Užívání spisovného jazyka – tvarosloví		4. – 5.
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Žák vyhledává ve větě základní skladební dvojici. Žák si osvojuje algoritmus, podle kterého volí správnou koncovku slovesa při shodě přísudku s podmětem.	Základní skladební dvojice		4.
Odlíší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Žák odlíší větu jednoduchou od souvětí. Žák vhodným způsobem rozvíjí větu jednoduchou v souvětí. Žák užívá spojky při tvorbě souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí Spojky		4. – 5.
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Žák v nekomplikovaných souvětích určí počet vět a doplní čárky nebo jiné vhodné spojovací výrazy. Žák vnímá změnu sdělení při změně spojek užívaných v souvětí.			5.
Píše správně i / y ve slovech po obojetných souhláskách.	Žák usiluje o správné psaní i / y ve slovech po obojetných souhláskách. Žák píše správně i / y v běžně používaných slovech po obojetných souhláskách.	Vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná		4. – 5.
Zvládá základní příklady	Žák vyhledá v textu základní skladební dvojici.	Shoda přísudku s holým		5.

syntaktického pravopisu.	Žák užívá pravidla pro vyvození správné koncovky sloves. Žák usiluje o dodržování těchto pravidel.	podmětem		
	Žák v textu rozpoznává přímou a nepřímou řeč. Žák usiluje o graficky správné vyznačení přímé řeči ve vlastním písemném projevu.	Řeč přímá a nepřímá	OSV: Komunikace	5.

Literární výchova na 1. stupni ZŠ – 2. období

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Žák dotváří text. Žák zaznamenává dojmy z četby výtvarnou formou.	Zážitkové čtení a naslouchání	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – čtený text jako podnět pro poznávání sebe samého i světa kolem sebe, Kreativita – podněty pro rozvoj vlastní kreativity, Hodnoty, postoje, praktická etika – podněty pro rozvoj praktické etiky, setkávání se s morálními principy, Kreativita MČS: Texty vlastivědného a dějepisného charakteru	4. – 5.
	Žák zaujímá hodnotící stanovisko vůči postavám v textu. Žák zkouší drammatizovat vhodné literární texty.			
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Žák poslouchá nebo čte literární texty. Žák volně reprodukuje literární text podle svých možností a schopností.	Poslech a reprodukce textu Vlastní tvorba	VDO: Občan, občanská společnost a stát – podpora uvažování o problémech v širších souvislostech, rozvoj kritického myšlení, přispívání k utváření vlastních hodnot a postojů MČS: Texty vlastivědného a dějepisného charakteru EGS: Jsme Evropané – začleňování poznatků o České republice a Německu do evropského kontextu MČS: Česká republika a další evropské země, obyvatelstvo a hospodářství ČR MUV: Kulturní diference – uvědomování si,	4. – 5.
	Žák zkouší přednášet vhodné literární texty.			
	Žák vytváří autorské texty na dané téma.			

			<p>chápání a respektování odlišných etnik, Etnický původ – národnostní menšiny, Princip sociálního smíru a solidarity – vize nekonfliktního života v multikulturní společnosti</p> <p>MČS: Texty společenského, dějepisného a vlastivědného charakteru</p> <p>ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí – podpora šetrného přístupu k životnímu prostředí, podpora utváření zdravého životního stylu</p> <p>MČS: Povrch, vodstvo a podnebí ČR, ochrana životního prostředí</p> <p>MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – setkávání se s různými zdroji informací, směřování ke kritickému vnímání informací, Práce v realizačním týmu – aktivní podílení se na projektech</p>	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Žák se seznamuje s různými uměleckými i neuměleckými literárními žánry.	Základní literární žánry	MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení	4. – 5. 5.
	<p>Žák pozná rozpočítadlo, hádanku, říkanku nebo báseň.</p> <p>Žák rozlišuje mezi pohádkou, bajkou a povídkou.</p> <p>Žák vyjmenuje základní znaky pohádky a bajky.</p> <p>Žák rozpozná povídku.</p>			4. – 5.
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Žák rozumí následujícím pojmům a vhodně je užívá při rozboru literárních textů: spisovatel, básník, kniha, čtenář;	Základní literární pojmy		4. – 5.

	divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání.			
--	---	--	--	--

4.3 Vyučovací předmět Můj český svět

4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Můj český svět

Hlavní ideou vyučovacího předmětu Můj český svět je udržovat, rozvíjet a posilovat kladný vztah žáků k české zemi. Poznávání její kultury, přírodního charakteru, historie i současnosti umožňuje žákům porozumět nejen vlasti jednoho z jazyků, kterými mluví, ale i svým kořenům a sobě samým.

Vyučovací předmět Můj český svět v sobě zahrnuje výukovou látku z pěti tematických okruhů – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Tyto tematické okruhy se zaměřují na člověka a jeho prostředí, mezilidské vztahy, bytí v čase a prostoru a jako takové jsou svým charakterem z velké míry všeobecné, zvláště pohybujeme-li se v kontextu Evropy.

Všichni žáci se s výše uvedenými tematickými okruhy setkávají v některé z bavorských základních škol (respektive škol navazujících po 4. třídě ZŠ), kde plní povinnou školní docházku. Úkolem české školy je na jedné straně učit žáky českým pojmům ze zmiňovaných oblastí (v případě znalostí, jež si přinášejí z německé školy), a na druhé straně seznamovat žáky s českými realitami.

Velmi důležitým faktorem pro výuku vyučovacího předmětu Můj český svět je skutečnost, že díky geografické blízkosti města Řezna a okolí, kde žáci žijí, má Česká republika pro všechny z nich velmi konkrétní podobu, která je navíc často spojena se silnou citovou vazbou.

4.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Můj český svět

Vyučovací předmět Můj český svět je realizován ve dvou odlišných formách. Vzdělávací obsah tohoto vyučovacího předmětu pro první období prvního stupně ZŠ je tematizován v rámci sobotní výuky vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah druhého období prvního stupně ZŠ je vyučován jako samostatný vyučovací předmět.

Vyučovací předmět Můj český svět je za předpokladu minimálního počtu žáků vyučován jako samostatný předmět ve 4.–5. třídě.

Vyučovací předmět Můj český svět je nabízen žákům od čtvrté třídy ZŠ. Jednu třídu tedy mohou a do budoucna pravděpodobně i budou tvořit žáci několika ročníků.

Pokud dojde ke sloučení několika ročníků v rámci jedné třídy, dochází k naplňování obsahových výukových cílů jednotlivých ročníků v delším časovém horizontu.

Školní rok České školy v Řezně respektuje bavorský školní rok a v době bavorských školních prázdnin se výuka nekoná.

4.3.3 **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Můj český svět**

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vnímání světa kolem nás, k učení se na základě vlastního pozorování
- vedeme žáky ke společnému stanovování cílů a sledování vlastních pokroků
- vedeme žáky k učení se z různorodých zdrojů (učebnice, dětské encyklopedie, knihy, časopisy, výukové programy, internet)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby problém vnímali jako pozitivní impuls k aktivnímu řešení situace
- vedeme žáky k tomu, aby problémy dokázali vidět v souvislostech
- vedeme žáky k hledání různých řešení a vybírání těch nejvhodnějších

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáka k aktivaci svých dosavadních zkušeností a znalostí
- vybízíme žáka k otázkám a diskuzi
- směřujeme žáka k užívání vhodných a správných termínů z oblasti historie a zeměpisu

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou práci a vzájemné respektování se při ní
- vytváříme situace, kdy si při výuce žáci vzájemně pomáhají a učí se od sebe navzájem
- podporujeme pozitivní klima při procesu učení

Kompetence občanské

- nabízíme žákovi prostor pro utváření životních postojů a hodnotové orientace skrze osobní vztah k probíraným historickým skutečnostem
- seznamujeme žáka s českým kulturním dědictvím a vytváříme prostor pro rozvoj lásky k české zemi
- učíme žáka chápat souvislosti jednotlivých uspořádání vztahů v přírodě a společnosti
- učíme žáka zodpovědnému přístupu vůči svému okolí

Kompetence pracovní

- motivujeme žáka k samostudiu
- vedeme žáka k dodržování dohodnutých pravidel a k plnění povinností

4.3.4 **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Můj český svět**

Témata z okruhů Místo, kde žijeme a Lidé a čas nejsou v 1. období vyučována jako samostatný předmět, ale jejich obsah je součástí školní výuky. Obsah těchto témat bývá častým námětem vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura při sobotním blokovém vyučování.

Tematický okruh Místo, kde žijeme – 1. období 1. stupně ZŠ

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy.	Žák se orientuje v jednoduchém plánu okolí školy. Žák určí v jednoduchém plánu místo školy a místa domova.	Domov Škola Cesta do školy Dopravní značky Schematická mapa	VDO: Občanská společnost a škola – spolupráce školy s jinými subjekty, např. bezpečná cesta do školy ČJL: Popis	1. – 3.
Žák vyznačí v jednoduchém plánu	Žák na jednoduchém plánu vyznačí cestu mezi jednotlivými body.			

cestu na určené místo a rozliší různá nebezpečí v blízkém okolí.	Žák se seznamuje s bezpečným pohybem v okolí školy. Žák preferuje bezpečnou cestu do školy.			
Žák začlení svou obec (město) do příslušného kraje. Žák pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí.	Žák vypráví o vesnici / městě v Německu, kde žije, a v České republice, ke které/mu má vztah. Žák vypráví či jinak zpracovává své zážitky z prázdninových cest.	Domov Rodina Obec / město v místě bydliště Obec / město v České republice	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – já jako součást své rodiny, sebeprezentace, prezentace rodiny, Poznávání lidí – různé podoby rodiny EGS: Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti, zvyky a tradice národů Evropy ČJL: Vypravování, pravopis vlastních jmen	
	Žák pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí.	Domov Roční období		
Žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Žák pozoruje krajinu v místě bydliště a popisuje její proměny. Žák je veden k uvědomování si vzájemného vztahu mezi krajinou a lidmi. Žák si všímá působení lidí na krajinu a životní prostředí.	Obec / město v místě bydliště Znaky jednotlivých ročních období Světové strany	ENV: Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí ČJL: Pozorování, popis	

Tematický okruh Místo, kde žijeme – 2. období 1. stupně ZŠ

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Žák najde na mapě Českou republiku a zemi, v níž žije.	Česká republika ve srovnání se zemí, v níž žák žije.	EGS: Objevujeme svět a Evropu	4. – 5.
	Žák určí polohu svého bydliště ve vztahu k České republice.			
	Žák vyhledá sousední státy České republiky.			
	Žák z různých aspektů			

	<p>porovnává Českou republiku se zemí, v níž žije – rozloha, obyvatelstvo, významná města či celky, ráz krajiny, nerostné bohatství, podnebí.</p> <p>Žák pro sebe tematizuje pojmy domov a vlast.</p>			
<p>Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách České republiky, Evropy a polokoulí.</p> <p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p>	<p>Žák rozumí české terminologii při práci s mapami.</p>	Práce s mapou	ČJL: Vlastní jména, porozumění symbolům	4. – 5.
	<p>Žák rozumí českým názvům na mapě Evropy a světa.</p>			
	<p>Žák s pomocí mapy popíše povrch, vodstvo a podnebí České republiky.</p> <p>Žák na vlastivědné mapě ukáže nejdůležitější pohoří a nížiny České republiky.</p> <p>Žák na vlastivědné mapě ukáže nejdůležitější řeky, jezera a vodní plochy České republiky.</p>	Povrch, vodstvo a podnebí ČR	ENV: Základní podmínky života	4. – 5.
	<p>Žák na vlastivědné mapě ukáže nejdůležitější města České republiky.</p> <p>Žák je schopen s pomocí mapy hovořit o hospodářství České republiky.</p>	Obyvatelstvo a hospodářství ČR		5.
	<p>Žák zná názvy světových stran v českém jazyce.</p>	Světové strany		4. – 5.
<p>Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního,</p>	<p>Žák se seznamuje se specifiky České republiky v oblasti přírody.</p> <p>Žák se učí, která zajímavá místa České republiky může doporučit k návštěvě.</p>	Specifika ČR	EGS: Objevujeme Evropu a svět	4. – 5.
	<p>Žák zná hlavní pražské památky.</p>	Hlavní město ČR		4. – 5.

historického, politického, správního a vlastnického.				
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky, zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Žák vypráví o svých zážitcích z cest. Žák zkouší své zážitky z cest zachytit písemnou a výtvarnou formou.	Nezprostředkované poznávání světa	MUV: Multikulturalita ČJL: Vypravování, tvořivá práce s textem	4. – 5.
	Žák na základě vlastních zkušeností srovnává země, které navštívil, se zemí, v níž žije, a s Českou republikou.			4. – 5.
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly českého státu a jejich význam.	Žák namaluje státní vlajku České republiky. Žák popíše státní znak České republiky. Žák zná hymnu České republiky i okolnosti jejího vzniku.	Symboly české státnosti	VDO: Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ČJL: Popis	4. – 5.
	Žák zná státní symboly České republiky. Žák zná význam státních symbolů České republiky. Žák je seznámen se symboly České státnosti.			
	Žák rozumí základům státního řízení a politického systému ČR. Žák se orientuje v uspořádání nejvyšších orgánů státní moci české republiky. Žák rozumí pojmům demokracie, volby, zákon, ústava, parlament, armáda, prezident. Žák zná nejdůležitější zástupce státní moci v ČR.	Státní uspořádání a nejvyšší orgány státní moci ČR		5.

Tematický okruh Místo, kde žijeme – 1. období 1. stupně ZŠ

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Využívá časové údaje při řešení různých situací v každodenním životě. Rozlišuje děj v minulosti, budoucnosti a přítomnosti.	Žák vnímá čas jako sled událostí. Žák dokáže rozlišit přítomnost, minulost a budoucnost. Žák se snaží používat českou terminologii spojenou s časovými údaji. Žák přiřazuje jednotlivé činnosti k odpovídajícím částem dne.	Určování času Denní režim Roční období Měsíce Dny v týdnu	OSV: Seberegulace a sebeorganizace ČJL: Obrázková osnova, osnova; názvy dnů v týdnu, měsíců, ročních období; názvy částí dne	1. – 3.
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. Interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	Žák se seznamuje s významnými místy a lidmi České republiky. Žák vypráví v českém jazyce o místě, v němž žije. Žák je schopen stručně interpretovat některou z českých pověstí.	Česká republika – významná místa místopisná, významné osobnosti Představení místa, kde žijí Pověst	EGS: Objevujeme Evropu a svět – místo České republiky v Evropě, vztah České republiky a Německa	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí. Na příkladech porovnává minulost a současnost.	Žák vypráví o sobě a své rodině. Žák si uvědomuje své začlenění do lidské společnosti. Žák je seznamován s proměnami společenského uspořádání v průběhu historie.	Rodina Průběh lidského života Státní svátky a významné dny	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – já jako součást své rodiny, sebe prezentace, prezentace rodiny, Poznávání lidí – různé podoby rodiny ČJL: Vypravování, pravopis vlastních jmen	

Tematický okruh Lidé a čas – 2. období 1. stupně ZŠ

Očekávané výstupy z RVP ZV vzhledem k žákovi	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Ročník
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Žák rozumí základním pojmům vztahujícím se k tématu čas a původu dělení času na jednotlivé úseky.	Dělení času a pojmenování jednotlivých časových úseků Orientace na časové přímce	OSV: Seberegulace a sebeorganizace ČJL: České názvosloví, významné dny a státní svátky	4. – 5.
	Žák rozumí pojmům minulost, současnost, budoucnost a umí je správně používat ve svém projevu.			
	Žák se umí orientovat v českém kalendáři a na časové přímce.			
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Žák si všímá otisků českých zemí v místě, kde žije.	Kulturní a přírodní památky ČR Stopy ČR v zahraničí	EGS: Evropa a svět nás zajímají, Jsme Evropané	4. – 5.
	Žák poznává přírodní a kulturní památky při svých cestách do České republiky.			
	Žák poznává duchovní i materiální přínos České republiky světu.			
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích	Žák je seznamován s proměnami českých zemí v jednotlivých historických obdobích.	Stručný historický přehled vývoje v českých zemích od pravěku po novověk	EGS: Evropa a svět nás zajímají, Jsme Evropané ČJL: Báje, pověsti a mýty, svátky a významné dny	4. – 5.
	Žák zná základní pojmy z jednotlivých			

<p>minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p>	<p>etap české historie: České země v období pravěku, Příchod Slovanů, Velkomoravská říše, Český stát v době přemyslovských knížat, Český stát za vlády Lucemburků, Karel IV., Doba husitská a pohusitská, Habsburkové na českém trůně, Bílá Hora, Jan Ámos Komenský, Marie Terezie a Josef II., Národní obrození, Proměny společnosti v 19. století, 1. světová válka a vznik ČSR, První republika, 2. světová válka, Československá republika, období socialismu, Česká republika.</p> <p>Žák je veden k tomu, aby vnímal logické souvislosti mezi jednotlivými historickými událostmi.</p> <p>Žák usiluje o správné chronologické řazení jednotlivých událostí.</p> <p>Žák porovnává vývoj v českých zemích s historickým vývojem na území dnešního Německa.</p> <p>Žák je seznamován s bájemi, mýty a pověstmi vztahujícími se k české historii.</p> <p>Žák čte ukázky z různých knížek pojednávajících o historii českých zemí.</p>	<p>České báje, mýty a pověsti</p>		
<p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti</p>	<p>Žák si všímá proměn způsobu života v čase v jeho jednotlivých aspektech – obživa člověka, společenské uspořádání, bydlení, práce, předměty denní potřeby, umění a vztah k přírodě.</p>	<p>Den člověka v různých časových obdobích</p>		<p>4. – 5.</p>

s využitím regionálních specifíků.				
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Žák je seznamován s významem jednotlivých svátků a významných dnů v českém kalendáři.	Svátky a významné dny v českém kalendáři		4. – 5.

5. **HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY**

Hodnocení žáků a autoevaluace školy jsou procesy nezbytné pro efektivní existenci školy. Oba tyto procesy mají dynamický charakter a odrážejí proměnu školy v čase. Česká škola v Řezně se svou existencí podílí na mapování a zúročení zkušeností českých škol v zahraničí v posledních letech.

Česká škola v Řezně se formovala v roce 2011 a byla oficiálně založena v roce 2013. Její konkrétní podoba se postupně proměňuje spolu se zvyšujícím se počtem žáků i učitelů. Základní principy fungování české školy jsou od počátku neměnné, ale konkrétní formy některých procesů se postupně vyvíjejí a optimální řešení jsou prověřována časem.

5.1 **Hodnocení žáka ve škole**

Hodnocení žáka je nedílnou součástí všech hodin výuky ve škole a jeho charakter musí mít vždy pozitivní motivační aspekt, neboť všichni žáci, jež navštěvují Českou školu v Řezně, plní řádnou školní docházku v některé z německých základních škol a docházka do české školy je pro ně docházkou nepovinnou, kterou absolvují ve svém volném čase a nad rámec svých školních povinností. Vzhledem k tomuto charakteru školy je základním předpokladem, že se žáci do školy těší.

Při hodnocení je žák veden k tomu, aby si uvědomoval, do jaké míry se mu daří dosahovat očekávaných výstupů v rovině znalostí i dovedností. Díky názoru učitele, rodičů a případně i spolužáků má možnost vytvářet si komplexnější pohled na svou práci. Díky pravidelnému zařazování sebehodnocení má žák možnost vyjadřovat se ke své vlastní práci, mluvit o svém úsilí i osobních možnostech. Cílem celého hodnocení je pak posilování žákovy vnitřní motivace v procesu učení.

Žákovu práci lze sledovat v pracovních sešitech a portfoliích, které si žáci vedou od 1. třídy.

Pravidla, způsoby a kritéria pro hodnocení žáka jsou sepsány v Pravidlech hodnocení České školy v Řezně.

5.2 Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluační procesy probíhají v rámci školy na několika úrovních a v několika časových obdobích.

Učitelé spolu průběžně diskutují o různých aspektech a specifikách výuky i o jednotlivých žácích. Pravidelně pak činnost školy evaluují při konzultacích s žáky i rodiči a v rámci přípravy závěrečného slovního hodnocení.

Rodiče mají možnost obracet se ohledně výuky na učitele i ředitele školy v průběhu celého školního roku.

Dvakrát ročně pořádá Česká škola v Řezně setkání rodičů, jejichž žáci absolvují v daném školním roce výuku, s učiteli, ředitelem a předsedkyní spolku Česká škola v Řezně. Na těchto setkáních mají rodiče možnost vyjádřit svou spokojenost se školní výukou a vznést případné dotazy k fungování a dalšímu směřování školy. Stejně tak zde mají pedagogičtí pracovníci možnost představit nebo objasnit své pedagogické záměry, diskutovat s rodiči o zamýšlených změnách či jinak přibližovat svoji práci.

Jednou ročně jsou na toto setkání zváni i rodiče, kteří uvažují o docházce svých dětí do České školy v Řezně v dalším školním roce.

V rámci interní činnosti Česká škola v Řezně své autoevaluační mechanismy neustále zdokonaluje.

Česká škola v Řezně od svého vzniku spolupracuje se spolkem Česká škola bez hranic a pravidelně se účastní každoroční mezinárodní konference ČŠBH. Učitelé České školy v Řezně se ve svém volném čase a dle svých časových možností účastní dalšího vzdělávání formou seminářů korespondujících s výukou českých škol v zahraničí a porovnávají své zkušenosti i pedagogické postupy s prací pedagogů ve školách stejného typu v zahraničí i v klasických školách na území ČR.

Česká škola v Řezně o své činnosti pravidelně informuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a vzájemnou komunikaci využívá k dalšímu zlepšování své pedagogické práce i organizace a k rozvoji školy.